

Gheorghe Gavrilă Copil

II. CANONIZAREA LUI MIHAI EMINESCU

Răspundem celor care se împotrivesc

Celor mai puțin informați

Suntem bucuroși că trăim în blândețea luminii lui Cristos. Cei care se așteaptă la un răspuns tăios, vor fi dezamăgiți. Ceea ce nu înseamnă că nu există o documentație de câteva rafturi de cărți, mai la îndemână, pentru cei interesați. Știind că unii le ignoră cu bună știință, deci anexează, de la înălțimea imaginii lor publice, pe cei mai puțin informați, determinându-i, la modul direct, sau la modul indirect, prin inducerea unor erori de apreciere, vom fi solidari cu cei nevinovați. Sunt grupuri largi care se opun canonizării lui Eminescu, printr-o unică formulare, stereotipie: Eminescu a avut ca amantă, pe Veronica Micle, o femeie căsătorită. Dumnealor nu știu dacă despre așa ceva se poate vorbi pe când Veronica Micle era căsătorită, sau după ce a devenit văduvă. Pe când era căsătorită, soțul ei certifică pentru posteritate că a avut o căsnicie impecabilă. Ceea ce nu înseamnă că nu știa de amorul dintre Veronica și Eminescu. Și nu numai el, ci și contemporanii, care asistau la un miracol al creației. Era o sacralizare a iubirii, cu dar și har pentru sufletul românesc. Textul altor oponenti e doar cu câteva cuvinte în plus: ...budismul din versurile sale. Mai exista și a treia categorie de oponenti nevinovați, care îl consideră pe Eminescu ateu : Religia-i o frază de dâșii inventată. Așa li s-a spus în comunism de către bolșevici, care aveau ca țintă ateizarea societății. Nimeni nu le-a explicat ca acest vers exprima gândurile unor proletari ajunși la marginile disperării. Despre aceste trei categorii se poate vorbi ca de o singura mare grupare, care nu are o documentare proprie. Au reținut aceste formulări, unii de la alții, sau au rămas cu așa ceva de pe la vreo lecție, din vremea când erau școlari. E vorba de o masă populară de manevră. În ultimii ani ea este mărită și blindată cu absolvenți de liceu și facultate. Este alimentată cu viclenie de potrivnicii vinovați față de scoaterea lui Eminescu din manualele școlare și universitare, sau restrângerea lui, până la câteva poezii, totul ducând la o stare de îndepărtare a românilor față de Eminescu. E un furt calificat de inteligență românească, cei fără Eminescu devin fara Neam, fără responsabilități față de poporul care i-a plămădit. Indepărtarea lui Eminescu

din conștiința românilor este împletită cu propagarea ateismului. Din clipa aceasta nu se mai poate vorbi cu acești români nu numai despre canonizarea lui Eminescu, dar nici despre sfinții Neamului Românesc.

Veronica Micle și Mihai Eminescu

Ștefan Micle: 1820-4 august 1879.

Veronica Micle: 22 aprilie 1850-6 august 1889.

Mihai Eminescu: 15 ianuarie 1850-15 iunie 1889.

Veronica Micle este ardeleană din Năsăud. Tatăl ei , Ilie Cîmpeanu, cade eroic , pe câmpul de luptă, sub steagul lui Avram Iancu. Mama sa ,Ana Câmpeanu și Veronica se refugiază la Iași. Veronica termină Școala Centrală de Fete din Iași în 1963, impresionând prin buna sa pregătire. Cine asistă la acest examen? Ardeleanul Ștefan Micle, profesor universitar, rectorul Universității din Iași. Câți ani avea prof. Ștefan Micle? Cu treizeci de ani mai mult ca Veronica. O cere în căsătorie. La vârsta de 14 ani Veronica devine soția profesorului Micle. Au doi copii, Valeria și Virginia. Când o cunoaște Mihai Eminescu? In anul 1872, la Viena, unde era student. Intre 1872-1874 a fost student la Berlin. Da, Eminescu se îndrăgostise de Veronica. Știți, dragi cititori nevinovați câți poeți, prozatori, compozitori, pictori, s-au inspirat și au creat capodopere, în astfel de situații? Avem în vedere înamorarea pe plan afectiv, romantic, nu iubirea trăită pe plan terestru. Și Dumneavoastră, în adolescență, în tinerețe, ați fost îndrăgostiți cu înflăcărare de vreo fată, fără să știe ea, sau știind, dar totul a rămas în imperiul trăirilor sufletești. Lui Eminescu de ce îi refuzați așa ceva? Iubirea Dvs. a fost ardentă, fără să fie pământescă. Într-un anume fel, aceste trăiri au fos stocate de Eminescu în amorul înflăcărat(cuvântul e folosit de Eminescu în loc de dragoste, de iubire) al Luceafărului față de Cătălina, amor rămas în totalitate pe planurile celeste, sacre. Și din sufletul poetului, din aceste trăiri, apare poemul Luceafărul, versul genial al spiritualității românești. A înobilat pentru totdeauna Neamul Românesc. Din rana iubirii neîmpărtașite. Dragostea terestră, dintre Cătălin și Cătălina este altceva.

Avea și Eminescu un chip feminin, care-l inspira. Revenit la Iași , in 1875 frecventează și salonul literar al familie Micle. Dragostea lor se manifesta pe planul înaltei creații poetice. Din această perioada au început să-și dedice poezii. Pe când, dragi contemporani, asemenea saloane literare și în anii pe care îi trăim ? Cum de în educația altor neamuri astfel de situații sunt cunoscute pâna la nivelul unor oameni mai puțin informați, iar la noi, sublimul este bagatelizat?

Profesorul Ștefan Micle se stinge din viață la 4 august 1879. După această dată Mihai Eminescu își exprimă dorința de a se căsători cu Veronica Micle. Împotriva acestei posibile familii s-a viclenit, împiedecand-o, Eminescu fiind suspus unei adevarate torturi sufletesti. Mai târziu devenise o imposibilitate. Eminescu, Mirele Neamului Romanesc, ajunsese la confruntarea finală cu cei ce se împotriveau sfintelor aspirații românești. De va fi nevoit să-i înfrunte cu prețul propriei vieți, o va face, dar fără să riște și viața celei dragi. Tragismul acestei perechi fara pereche va străbate veacurile. Iubirea lui Eminescu a acces în orizontul divinității, iubindu-și restaurator familia cea mare, a tuturor românilor.

EMINESCU, PROFIL SPIRITUAL IGNORAT

Unor cărturari care îl prețuiesc pe Mihai Eminescu

Cu îngrijorare constatăm că Eminescu nu este cel apărat împotriva detractorilor care acționează pentru îndepărtarea lui din memoria activă a românilor. Avem în vedere acei intelectuali de bunăcredință care au mentalul deformat de prea lungul trai în anii ideologiei atee comuniste. Eminescu apărat și propoveduit de ei pur și simplu nu există, de aceea nici nu prea au spor în demersul patriotic, naționalist. Nici profesorii, așa, cei de liceu, atât în regimul communist, cât și în democrația de după 1989, nu au respectat și nu respectă nici litera, nici spiritul versurilor, cenzurându-l pe Eminescu. Iar Eminescu, axial, reiese din mărturisirea sa de credință, formulată cu claritate în poemul **Luceafărul**. Și tocmai asupra acestui poem se acționează cu cenzura. De aici și rezultatul în mentalul unor oameni de bunăcredință și de o aleasă cultură. Conform educației din școală. Oare chiar de o aleasă cultură să fie vorba când se afirmă că Eminescu nu are cam nimic în comun cu religia, poate chiar din contră...religia nu are nimic de a face cu Eminescu...atribuindu-i și acordându-i însușiri și titluri nemeritate, este mai curând un act jignitor, la adresa marelui poet?!

Dumnezeiesul Mihai Eminescu

Mihai Eminescu este prin excelență românul creștin. Leagă cu îndrăzneală, fără ezitare, pământul cu cerul, omul cu divinitatea. Pentru Mihai Eminescu, idealul absolut de frumusețe și spiritualitate este Fecioara Maria. Fata de împărat, cum e Fecioara între sfinți, în nevinovația ei îngerească, se apropie de dumnezeire, prin invocarea Luceafărului. Dumnezeu se lasă descoperit, în dialogul cu acesta, apelându-l cu numele de Hyperion. Iar Hyperion i se adresează prin cuvintele Părinte și Doamne. Dar fata de împărat, în viața acestei lumi, o fată ca atâtea alte fete, cu numele de Cătălina, se lasă atrasă de Cătălin. Își pierde ingenuitatea sufletească, starea de fecioară între sfinți. Legătura cu Luceafărul e ruptă. Omul de geniu suferă în dumnezeirea singurătății sale. Singura cale pentru a se sustrage colosalei suferințe, pe măsura iubirii de care a dat dovadă, e să fie "nemuritor și rece". În nenumaratele referate, comentarii, analize literare Mihai Eminescu e cenzurat, prin ocolirea strofei a II-a. Cuvintele Cum e Fecioara între sfinți sunt lăsate sub tăcere, prin diverse formulări. Toate converg numai spre o prea frumoasa fată de împărat. Dar Mihai Eminescu are în vedere frumusețea spirituală, prin care Fecioara strălucește între sfinți! E vorba tot de ocolirea, cu buna știință, a strofei a II din **Luceafărul**. Se menționează că fata de împărat este înzestrată cu atributele unicității. Care sunt aceste atribute? Se fuge de ele ca dracu de tămâie. În rândurile de până acum, după cum prea bine se știe, am avut în vedere versurile de început ale Luceafărului:

A fost odată ca-n povești,	Și era una la părinți
A fost ca niciodată,	Și mândră-n toate cele
Din rude mari împărătești;	Cum e Fecioara între sfinți
O prea frumoasă fată.	Și luna între stele.

Cuvintele lui Iisus ne ajută să înțelegem de ce s-a ajuns în această situație. A răspuns ucenicilor săi: ***Vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, dar celorlalți li se vobește în pilde, ca măcar că văd, să nu vadă, și măcar că aud, să nu înțeleagă.*** Creștinii vedeau cuvintele **Fecioara între sfinți, Părinte și Doamne** și înțelegeau. Ceiați, cu mentalul modificat de ideologia bolșevicilor-de ateism, deși vedeau aceste cuvinte și le auzeau, treceau mai departe, ignorându-le, cum tot așa fac și azi.

SĂRUT MÂNA MIHAI EMINESCU ȘI BINECUVÂNTĂ POPORUL ROMÂN

I

Mărturia lui Al. Vlahuță

Analiza atentă a articolului **Eminescu bolnav**, de A. Vlahuță, din “Curentul Eminescu și o poezie nouă”, Tip. “Lupta”, 1892, republicat în revista **Flacăra**, an III, nr. 35-14 iunie 1914* ni-l redă pe Mihai Eminescu, așa cum era cu doar trei luni înainte de moartea sa. Alexandru Vlahuță îl vizitează la ospiciul din strada Plantelor, în luna martie 1889.

În 1888, Veronica Micle reușește să-l ia pe Eminescu din Botoșani, din casa Henrietei, sora poetului și să-l însoțească în București. Veronica Micle știa că Eminescu este în deplinătatea facultăților sale mintale. Veronica Micle înțeleșese că Eminescu trebuia să dispară din vizorul oficialităților, care-l arestaseră, îl internaseră la ospiciu de nebuni, oficialități care au pus la cale intimidarea lui prin adevărate torturi fizice-fusese batut cu funia , iarna, in timp ce se arunca pe el, cu găleata, apă rece, a fost tratat medicamentos abuziv și distructiv cu buna știință, i s-au adus perturbari grave pe planul existenței sale fizice, dar organismul său încă mai rezista. Oficialitățile nu știau unde dispăruse Eminescu. Fusesse arestat ca un autentic deținut politic, din cauza activității sale de ziarist. Exact la aceasta activitate va reveni acum, din clandestinitate. Incepe să publice o serie de articole, desigur nesemnate, în presa vremii. Viața politică se înviorează. Mihai Eminescu, nici înainte de 28 iunie 1883 , când a fost arestat și nici în timpul detenției, nu a acceptat nici un compromis. Era în serviciul poporului român și în cele ale țării nu avea de cedat nimic. În urma unui articol polemic apărut pe data de 13 ianuarie 1889, lumea oficialităților politice se dezechilibrează, guvernul de coaliție format din alianța conservatorilor cu liberalii, cade. Era mâna lui Eminescu. Colegii de breaslă care-i publicau articolele și-au recâștigat astfel demnitatea. Pentru ei Eminescu era aceeași

minte luminată pe care o știau de dinainte de a fi arestat. Cel mai mare ziarist al României se întorsese la meseria sa de ziarist. Oficialitățile își dau seama că Mihai Eminescu și-a reocupat locul în viața publică. Poliția, serviciile secrete intră în alertă, căutându-l. Îi descopera adresa unde se refugiase cu Veronica Micle. Este din nou arestat, în aceeași manieră brutală ca în 1883 și internat la ospiciu. Încă din 1883 guvernării au călcat în picioare legislația țării, practicând răpirea de persoană, internarea abuzivă, cu toate practicile condamnabile, torturarea fizică și medicamentoasă. Terorism de stat! Celei mai luminate personalități nu i s-a acordat calea unui proces, în urma căruia urma să fie condamnat sau achitat. Celui ce a reușit să statueze legea și cinstea ca un dat obligatoriu pentru toți, i se refuză legile țării. Politicienii-industriașii-finanțistii de atunci, se comportă cu el ca niște oameni ai fărădelegii. În aceste circumstanțe îl vizitează Alexandru Vlahuță la ospiciu.

M-a cunoscut și i'a părut bine când m-a văzut. M'a întrebat de prieteni, căinându-i și vorbind de ei cu milă, ca de niște oameni pierduți, sau foarte nenorociți.

M-a cunoscut. Cu alte cuvinte Vlahuță se aștepta ca sub efectul medicamentelor să fie într-o stare de letargie, în care să nu-și mai recunoască prietenii, sau să nu poată vorbi.

M-a întrebat de prieteni, căinându-i. Nu s-a plâns de situația în care se afla. Nu și-a îndreptat cuvintele spre cei fărădelege, a căror victimă era. Mintea sa era în purtare de grijă față de prieteni. Pe ei îi deplânse. Doamne, ce uriaș, în pace și liniște sufletească! Numai un om cu sufletul îndumnezeit poate vorbi așa. Cu un suflet de stâncă. De acolo, din altarul sufletului său, Eminescu oficia. De ce-i compătimea? Știa că nu sunt destul de îmbunătățiți sufletește, pentru a face față urgiilor lumii acesteia, care acum se vor revărsa și mai mult peste ei. Vorbind de ei cu milă. De unde atâta mila? Doamne ai milă de noi! Domnul are milă de noi, dar și noi trebuie să avem milă de cei în dificultate. Și Eminescu are.

Doar oamenii din lume, cât de cât îndumnezeiți și călugării încercați nu se clatină nici în ultima clipă a vieții, pentru a nu-l lăsa pe vrăjmaș să le intre în cetatea lor sufletească. Eminescu avea trezvia minții, veghea permanentă la raiul din sufletul său. Avea o viața duhovnicească îmbunătățită. A trăit într-o bogată viață religioasă ortodoxă. Familia Eminescu poate să fi fost familia cu cei mai mulți călugări din secolul XIX, iar Mihai Eminescu, nepotul, cu cei mai mulți unchi și mătuși în călugărie. Bunicul sau, cântăreț bisericesc... Raluca, mama poetului, a avut doi frați călugări, Calinic și Iachint, trei surori călugărițe, Olimpiada, Sofia și Fevronia și pe Xenia, nepoată de soră, tot caugărița. Dar Raluca, mama poetului? De asemenea cu sufletul la cele înalte. A cumpărat o bisericuță, încat Eminescu a avut, din frageda copilărie, o

biserică a familiei, chiar pe moșia părintească. Ea mai există și azi. Mai mult, Eminescu, mergea, pe jos până la Mănăstirea Agafton, din apropierea Botașanilor, la mătușile sale măicuțe aici. Și rămânea în vacanțe în bucuria celor mănăstirești. Nu e de mirare că pe 28 iunie în timp ce urma să-l aresteze cu forța, a cerut pantaloni negri. Să fim cu luare aminte la acest moment. Mihai Eminescu spera să aiba o scăpare, să fie lăsat să se retragă din lume, la o mănăstire...

Numai un suflet de creștin îi deplânge pe alții, deși, după toate regulile lumești, el, Eminescu, părea a fi de plâns.

Vorbind de ei cu milă, ca de niște oameni pierduți. Știa că nu reușiseră, încă, să sesizeze Calea și să meargă pe ea. Doar pe această Cale păcaele se mai pierd, slăbesc, iar cei cu o viață mai îndumnerzeită, le țin la distanță, nu se lasă înrobiți de simțuri și tentații. La Eminescu starea sufletească a fost toată viața într-o evoluție continuă inclusiv în timpul cumplitei lui detenții, ceea ce de bună seamă l-a ajutat să nu înnebunească, așa cum ar fi dorit unii din cei care-l țineau în captivitate. Câți dintre noi pot spune că au evoluat ca Eminescu, pas cu pas, spre cele sfinte? Numai creștinii autentici merg până la jertfa de sine pentru neamul lor. Numai creștinismul plămădește oameni de un astfel de caracter. Aceștia nu participă la opresarea propriului neam, dimpotriva.

Arăta pentru unele lucruri de nimic un interes și o mirare exagerată.

Cine a stat în apropierea unor călugări trăitori în rugăciuni pe Calea Raiului, își amintesc ceea ce nouă, celor din lume, ni se pare naivitate, un fel de mirare copilărească. Un suflet trăitor în cele nevinovate, un suflet ce se păstrează în nevinovăție.

Privirea'i era dusă, obrajii palizi și căzuți, glasul tărăganat și somnoros. Avea mai mult aerul unui om ostenit din calea-afară.

Ochii, obrajii, partea trupească era afectată de medicamentele administrate. Cele ale trupului se ofileau, obosiseră. Lăuntru nevăzut, spiritual lui Eminescu era din ce în ce mai acoperit de neputința sistemului nervos, a creierului, afectate, frânate, amortite de tratamentul medicamentos. Se știe că mercurul i se administrase într-o cantitate total neindicată, având astfel un efect distructiv, de otrăvire, zbuciumându-i întregul organism până la epuizare. Dar Eminescu avusese o sănătate de invidiat, dovadă că mai rezista. Nu voia să moară.

Îmi spuse cu un tom important despre un plan al lui de reorganizare socială, la care se gândea de mult,-o lucrare colosală, care îl muncea și-i dă nopți de insomnie și dureri de cap ucigașe.

Se știe, Eminescu a reușit să ajungă la Viena pentru tratament. Mai degrabă să scape din chingile captivității. Eminescu își revine complet, fără

medicamente. Redobândindu-și libertatea, și-a regăsit sănătatea. Atât Carp, cât și Maiorescu îl vizitează la Viena. Erau printre căpeteniile trecerii lui Eminescu în captivitate. Par totuși niște unele care se conformează, niște executanți. Constată că Eminescu și-a revenit complet de sub loviturile medicamentoase și de sub ostracizarea internării lui ca nebun, între nebuni. Constată că nu va renunța la idealurile sale. De fapt Carp și Maiorescu au fost în misiune de spionaj, ca să afle la ce se pot aștepta de la Eminescu, acum liber. Acesta pleacă în Italia, într-un voiaj de șase săptămâni- vizitează Veneția, Padua și Florența. Poate că cei doi români ar fi respirat ușurați dacă Mihai Eminescu nu s-ar mai fi întors în țară. Cauzele captivității lui Eminescu fuseseră idealurile sale de unificare a țării și de reorganizare socială-de articulare a vieții sociale în vederea propășirii națiunii române. Exact aceste idealuri i se refuză și acum și astfel soarta lui Eminescu este pecetluită. Întors în țară a fost vânat iar, internat, umilit și tratat cu mercur cu doze ucigașe. Ca la Viena, fugind de la Botoșani, cu Veronica Micle, la București, scăpat de sub supraveghierea oficialităților și de tratamentul cu mercur și de sub continua umilire ca întreținut pe bani prin colete publice, își revine, încât are iar o activitate normală, ca ziarist. Nici acum, din nou captiv, nu renunță la binele social pentru țara sa. *Un plan al lui de reorganizare socială la care se gândește de mult*, ne mărturisește Vlahuța. Drumul până la scoaterea lui Eminescu din viață, prin asasinare, e foarte scurt. Trei luni. Nici umilirile, nici torturile, nici tratamentul nu-l pot schimba. El nu-și va trăda neamul pentru nimic în lume. De aceea este viu în sufletele noastre și de nebiruit. A intrat în Cetele Sfinților Români.

O lucrare colosală, care-l muncește și-i dă nopți de insomnie și dureri de cap ucigașe.

Este o diferență între a citi o carte plăcută, între a privi natura, sau a purta o convorbire agreabilă și între concentrarea minții într-un act de creație. În acesta din urmă situație consumul de energie e mare. Creierul e solicitat. Ori tratamentul medicamentos aplicat avea ca ținta tocmai anularea capacității de gândire, de elaborare. Dar mintea lui Eminescu lucra și încă foarte bine. Capacitatea creatoare nu se voia anulată. Dar creierul era în blocaj, în adormire, lovit de medicamente și Eminescu avea dureri de cap ucigașe.

Vlahuța nu este contrariat de planul de reorganizare socială. Era bine construit în mintea lui Eminescu și coerent expus. Cu toate elementele din viață economică, politică și socială din articolele publicate de Mihai Eminescu până la 28 iunie 1883 și din ultimele luni petrecute în București.

Când ai pe cineva care te ascultă, cu care ai unele afinități sufletești, bateriile tale sufletești se încarcă și te desfășori comunicând din ce are sufletul tău mai mult, mai frumos, din ceea ce dorești să spui, conform

temperamentului și pregătirii tale intelectuale. Așa ceva s-a întâmplat cu Eminescu în prezența lui Vlahuța. De la dizertația sa cu conținut social-politic-economic, cu rigorile de ordin științific, Vlahuța mută convorbirea lor pe planul creației poetice. Lui Eminescu i se creese astfel posibilitatea să se desfășoare ne constrâns de rigorile unor cercetări științifice, de un subiect mai arid. Și Eminescu profită din plin și de această posibilitate, dând un recital poetic la care Vlahuța nu mai asistase niciodată în viața sa. Și nici după aceea. Este ca un spectator răpit de recitalul maestrului. A fost răpit și înălțat pe culmi nebănuite.

*Adusei vorba de poezii. Atunci cu o bucurie de creator copilărește arătată, scoase din buzunarul paltonului un petec de hârtie și așezându-se pe scaun începu să citească...un șir lung de strofe, de o sonoritate și de un efect ritmic fermecător. Rostirea lor îl încălzia, și ochii și glasul i se înviorau. Pe acel petec de hârtie nu erau scrise decât două vorbe: **gloriosul voivod**. El improviza. Am ascultat uimit pesterdouă-zeci de strofe sonore, dar lipsite de sens și de legătură; fiecare vers părea rupt dintr-o poezie frumoasă. Mi-aduc aminte de două vorbe: **foc și aur** reveneau mereu, mai în fiecare strofă. N-am putut reține decât aceste patru versuri de pe la mijloc, care au un început de înțeles mistic:*

**“Atâta foc, atâta aur,
Ș’atâtea lucruri sfinte
Peste’ntunericul vieții
Ai revărsat părinte”...**

Dar în toată acea armonie de sunete se vedea perfect tehnica maestrului, limba lui aleasă și muzicală, care se supunea și se mlădia mecanicește sub ultimele tremurări ale aceluia suflet întunecat.

Gloriosul voivod. Pentru Eminescu este de ajuns să privească spre cele două cuvinte, pentru a fi inspirat, așa cum nu se mai termină izvorul cel pururi viu din cuvintele Noului Testament.

Variantei oficiale cum că Eminescu a înnebunit îi căzuse pradă și Vlahuța. Dar **suflet întunecat** nu se potrivește decloc cu cele relatate de acesta, dimpotrivă, iese din context. Titlul **Eminescu bolnav** are logică doar dacă **bolnav** se aplică trupului suferind, care fără doar și poate, sub loviturile mercurului, administrate de dr. Itzac, în cantitate distrugătoare, era în suferință, era **îmbolnăvit**. Mercurul pătruns în sânge, îi zbucliuma întregul organism, îi producea, uneori, stări delirante, ceea ce a dat apă la moară și celor care nici nu bănuiau că varianta oficială asupra arestării lui Eminescu era un fals. Eminescu nu înnebunise, doar că nu făcuse nici un compromis asupra

idealului și activității sale pentru unirea tuturor românilor într-un singur stat-Unirea Basarabiei, Bucovinei și Ardealului cu România. Imperiul Austro-Ungar, care mai ținea Ardealul în captivitate, a făcut presiuni puternice pentru scoaterea lui Mihai Eminescu din viața publică. Scenariul și executarea acestuia aparțin oficialităților românești de atunci.

Atâta foc, atâta aur-din planul ideal, celelst. *Intunericul vieții*-planul material. Acest plan material, cu întunericul lui, este sub darurile divinității. *Focul Sfântului Duh, aurul bogățiilor spirituale ale raiului. Ai revărsat*-generozitatea fără margini a darurilor divine. *Lucruri sfinte*-învățăturile Noului Testament, *Fecioara Maria, sfinții, liturghia și altele. Peste-intunericul vieții...*Ș toate acestea de la Dumnezeu, pe care, în poemul **Luceafărul**, îl numește **Părinte și Doamne**, iar **Fecioara Maria** este idealul suprem de frumusețe. Cu strălucirile ei dumnezeiești, între cetele de sfinți.

Se impune să precizăm, situația vorbește de la sine până la evidența, că **părinte**, din strofa memorată de Vlahuță, trebuia scris cu literă mare, **Părinte**.

Recitind strofa memorată de Vlahuță, recunoaștem starea de rugă și de rai din sufletul lui Eminescu. E în fața Părintelui. E în gațiile lui Dumnezeu. E fericit. Nu e vorba de orice fericire, ci de cea **revărsată** de Parintele ceresc și peste Eminescu, suspus acum celor mai grele încercări din viața sa, revărsare pe care Eminescu o recunoaște, o trăiește și se bucură întru ea. Părintele luminilor îl ajută pe Eminescu, îi întinde mâna în momentele de restriște. Iar Eminescu a ieșit din viața aceasta, cu sufletul bun. Întunecimile acestei lumi nu l-au biruit.

Era o neobicinuită frumuseță de sunete în acea împărechere bizară de cuvinte, din care sburase pentru totdeauna ordinea și suflarea unui înțeles. Atunci am înțeles adânc sensul înfiorător al cuvintelor lui de-odinioară:

Unde-s șirurile clare din viața-mi să le spun?

Ah, organelle-s sfărmate și maestrul e nebun!

Și când, ostenit de acest joc curios de versuri sonore și pustii, își lăsă tăcut privirea'n pământ, figura lui îmbrăcă iarăși acea expresie de tristeță vagă-umbra aceluia apus dureros al conștiinței, care'i dedea în momentul acela înfățișarea unui zeu învins, părăsit de puteri și umilit. Eu mă uitam la el, mi se rupea inima de milă, și nu știam ce să-i spun. După câteva minute de tăcere își împreună mâinile și, ridicându-și aiurit ochii în sus, oftă din adânc și repetă rar, cu'n glas nespus de sfâșietor: "Of, Doamne, Doamne!..." Era în acest suspin al a lui și în aceste cuvinte sinteza întregii lui vieți, și poate, c'o ultimă fulgerare de conștiința, a străbătut în clipa aceea lanțul tuturor suferințelor lui din copilărie și până înceasul în care se afla. M'a podidit plânsul ș'am plecat. De-atunci nu l'am mai putut vedea...

Da, i-au sfârșit organele trupului. Aceasta a fost ordinea de atac împotriva captivului Eminescu. Ajunsesse în captivitate perfect sănătos. Dovadă ca a rezistat supliciilor timp de șapte ani.

Da, *un zeu învins*, dar zeul acesta era în lanțuri. În lanțuri fiind, l-au lovit...

Of, Doamne, Doamne!...cât i-am iubit și cât îi iubesc! Și iată ce-i fac, dragi cititori. Il răstigniră, pâna la moarte, pe crucea suferinței. Dar intunecimile acestei vieți nu l-au biruit. Bate la porțile sufletelor noastre să fie primit. Împreună vom birui.

II

Mărturia lui Eminescu...

Pe data de 13 aprilie, procurorul Mavros cere președintelui Tribunalului Ilfov acordarea unei sinecure pacientului Mihai Eminescu. Se afla în casa de sănătate a doctorului Șuțu.

Se constituie un Consiliu format din Titu Maiorescu, Dem Laurian, Șt. Mihăilescu, I. L. Caragiale, I. Gr. Valentinianu și Mihail Brăneanu. Se redactează un process-verbal. Titu Maiorescu l-a scris. Era avocat. Tot el l-a depus. Procesul verbal este semnat pe data de 12 iunie. Tot acum depune raportul medico-legal și doctorii Șuțu și Petrescu. Și tot pe 12 iunie, are loc interogatoriul:

-Cum te cheamă?

-Sunt Matei Basarab, am fost rănit la cap de către Petre Poenaru, milionar, pe care regele l-a pus să mă împuște cu pușca umplută cu pietre de diamante cât oul de mare.

-Pentru ce?

-Pentru ca eu, fiind moștenitorul lui Mircea Basarab, regele se temea ca eu să nu-i iau moștenirea.

-Ce-ai de gând să faci când te vei face bine?

-Am să fac botanică, zoologie, mineralogie, gramatică chineză, evreiască, italienească și sanscrită. Știu 64 limbi.

-Cine e Poenaru care te-a lovit?

-Un om bogat, care are 48 de moșii, 48 de râuri, 48 de garduri, 48 de case, 48 de sate și care are 48 de milioane.

Întrebări cheie, de interes pentru anchetator și pentru cei care se aflau în spatele sau:

-Ce-ai de gând să faci când te vei face bine?

-Cine e Poenaru care te-a lovit?

Eminescu le dă satisfacție anchetatorilor. Lasă sub tăcere idealurile pentru care a fost arestat pe data de 28 iunie 1883 și pentru care era privat de libertate și în clipele respective. Enumeră domeniile viitoarelor sale preocupări. Si ca să nu existe vreo îndoială că nu mai e întreg la minte, încheie cu *Știu 64 de limbi*. Dar spunând *Știu 64 de limbi*, a făcut și un pas numai de el știut.

Prin întrebarea *Cine e Poenaru care te-a lovit?* se urmărea altceva. Dacă nu ar spune că prezența lui Poenaru la casa de sănătate (ospiciu-spital de nebuni) nu are o acoperire medicală reală și că a fost “internat” în spital tocmai pentru a-l lovi (asasina). Nici vorbă, de așa ceva, spre liniștea anchetatorilor. Și totuși Eminescu desemnează cu siguranța persoana care se află în spatele privării sale de libertate și a tentativei de asasinat. Și a iminentului său sfârșit. Decis de persoana respectivă. Și reușește să ne atragă atenția tocmai asupra acestui aspect-prezența lui Poenaru în zilele acelea în spital, nu era întâmplătoare, pentru că a fost pus (adus) ca unealtă într-un scop criminal.

Înainte de răspunsurile lui Eminescu, să întârziem câteva clipe asupra primei părți a anchetei.

-Cum te cheamă?

Eminescu nu răspunde mă numesc Mihai Eminescu, așa cum se răspunde la oricare interogatoriu.

Spune că este Matei Basarab, apoi că a fost lovit la cap de către Petre Poenaru, care a fost pus să-l împuște. Nu se folosește de datele reale ale tentativei de asasinat, piatra, evitând să se deconspire ca e întreg la minte, ci că a fost pus să-l împuște cu o pușcă umplută cu diamante cât oul de mare. Să reținem *l-a pus*. Nebun în toata legea și-o fi zis anchetatorul, încât a trecut cu legeritate peste faptul că Mihai Eminescu spune clar cine l-a pus pe Poenaru să-l asasineze. Cine l-a pus? Regele. Ceea ce este exact. Toate elementele doveditoare se găsesc în 1883, dar și în situația lui Eminescu din acești ultimi șapte ani ai vieții sale, cât și din ultimele lui zile.

-Pentru ce?

-Pentru că eu, fiind moștenitorul lui Matei Basarab, regele se temea că eu să nu-i iau moștenirea.

E o schimarea totală a răspunsului, dar anchetatorul nici nu mai ia seama. Faptul că Eminescu este nebun, părea evident. Și nu mai conta ce mai spune un nebun. Era Mihai Eminescu moștenitorul lui Matei Basarab? Al mosiei? Al României? Al românilor de sub jugul imperiilor vecine? Al moșiei încă în stăpânirea imperialilor din jurul României? Da. El, împreună cu toți ceilalți români din mișacrea națională. De aceea a organizat Carol I nimicirea acestei mișcări, pentru ca ea reprezenta interesele tuturor românilor și era de facto o forță politică ce câștiga din ce în ce mai mult teren în sufletele românilor, ceea ce ducea inevitabil la situația de a deveni forța politica numărul unu din

Romania. Carol I și guvernul Brăteanu. Toți prietenii lui Mihai Eminescu, cei vreo douăzeci de mii de români membri ai Societății Carpații, erau moștenitorii moșiei. Ei reprezentau interesele majore ale tuturor românilor. Din avântul, din jertfa lor s-a ajuns, după numai 30 de ani, la Unirea moșiei și a românilor în statul național unitar România. În condiții tot dramatice. Cu mult mai dramatice ca pe vremea lui Eminescu. În condiții în care tot naționaliștii români au acționat, nu regele, curgând din tot Ardealul, de neoprit, spre Alba Iulia, unde au proclamat Unirea cu România. Regele tremura în București, să nu intervină, să nu deranjeze pe imperiali, de care îi era frică să nu creadă că Regatul român acționează pentru unire. De aceea nici nu a lăsat pe oficialii din Regat să meargă la Alba Iulia. A fost trimis doar un sublocotenent, cu ordinul să nu se arate la vedere. Dacă românii ardeleni ar fi așteptat încurajarea oficialilor din regat, nu s-ar fi împlinit Unirea. Desigur mi se poate aminti că în prima parte a războiului armata română a pătruns în Ardeal, pentru a-l elibera. Și a plătit o grea jertfă de sânge. A fost silită să se retragă, ne reușind să înfăptuiască Unirea. Dar jertfa ei nu a fost zadarnică. În aceste condiții dramatice, românii din școala lui Eminescu au îndrăznit ceea ce Regele nu mai îndrăznea. S-au mobilizat românii ardeleni. Și au reușit. În 1883 au fost loviți și ei, după planul bine pus la punct, pentru că și românii ardeleni faceau parte din Societatea Carpații. Au îndrăznit românii care își faceau datoria de conștiință față de neam, pentru Unire, în Ardeal, în România, în Basarabia și în nordul Bucovinei. Eminescu, adolescent fiind, cutreiera cu trupele de teatru Ardealul. Ce fel de teatru? Mobilizator. Conținut patriotic. La sfârșit, la căderea cortinei, se cântau numai cântece patriotice. Imperialii vienezi interzic aceste turnee de teatru. Eminescu nu a acționat singur. S-a format o excepțională rețea de patrioți-numărul impresionant de membri ai Societății Carpații, este o dovadă grăitoare. Când s-a pomenit ca reîntregirea unei țări să se facă, așa, ca o pomană căzută din cer? Spiritul lui Eminescu a fost și la Alba Iulia. Este și acum în Basarabia, în nordul Bucovinei, în Nordul Maramureșului. Un popor care renunța la dreptate și adevăr trăiește în genunchi, supus tuturor umilințelor. Același curaj ca pe vremea lui Eminescu și în anii următori. Unii dintre românii ardeleni chiar de pe vremea lui Eminescu au acționat strălucit și curajos, până la împlinirea Unirii, la 1 Decembrie 1918 și în continuare, pentru consolidarea ei. Bunii români din vremea lui Eminescu au trăit și participat la toate aceste evenimente. Să avem în vedere doar anii vieții lui Eminescu și, spre exemplu, ai unuia dintre contemporanii lui (Mihai Eminescu, 1850-1889, Ion Slavici, 1848-1927), pentru a cuprinde mai ușor toate aceste vremi. Cu același spirit de îndrăznelă și de jertfă ca Eminescu. Altfel spus a învins Eminescu, spiritualitatea unificatoare de țară, împotriva

careia regele folosise terorismul de stat. Cu alte cuvinte regele și guvernul au desafășurat o activitate criminală, profund antiromânească. De acest spirit eminescian, românesc, iubitor de neam și de Dumnezeu, se simte nevoia și azi. Sigur că regele s-a temut de Eminescu și de românașii lui. Răspunsul lui Eminescu este exact, matematic. Regele a ordonat arestarea în forța a liderilor Societății Carpații și a lui Eminescu și nimicirea acestei mișcări. Zadarnic. În Ardeal, în timpul detenției lui Eminescu, se mișcau memorandiștii, pe care nici pușcariile-nici celebrul process din 1894 nu i-a intimidat. Liderul lor, dr. Ioan Rațiu a preferat pușcaria, decat să renunțe la idealuri. Mesajul mobilizator al dr. Ioan Rațiu: **Existența unui popor nu se discută, ci se afirmă!** Și ceilalți, toți răstigniții români de sub roata suferinței, dar au răzbit și avem, pe osemintele și jertfele lor, fie civili, fie militari ai armatei române, o țară a noastră, singura din aceasta parte a Europei, cu noi, ca autohtoni pe aceste pământuri de când e om în Europa. De dintotdeauna am fost și mereu vom fi aici. Cuvintele lui Eminescu , în legătură cu *moștenirea și consecințele greșelilor politice*, sunt edificatoare-extrase din doua articole publicate în 1881 și 1882: **“A fi bun român nu e un merit, nu e o calitate ori un monopol special, ci o datorie pentru orice cetățean al acestui stat, ba pentru orice locuitor al acestui pământ, care este moștenirea, în exclusivitate și istorică, a neamului românesc. Acesta este un lucru care se înțelege de la sine”**. **“Greșalele în politică sunt crime; căci în urma lor suferă milioane de oameni nevinovați, se-mpiedică dezvoltarea unei țări întregi și se-mpiedică, pentru zeci de ani înainte, viitorul ei”**.

În 1893 Alexandru Vlahuța își publica articolul **Eminescu bolnav**. Tot în acea vreme scrie poezia **Eroilor martiri**, publicată în **Golgota**, organ al durerii poporului român, redactat la București cu prilejul procesului **Memorandului**.

Eroilor martiri

**Stați drepți, sublimi apostoli,
Lăsați inchiștorii să-și facă datoria...
Vedeaveți scris pe ziduri, cu slove de lumină,
În temnițele voastre: TRĂIASCĂ ROMÂNIA!**

Doi avocați, dr. Ioan Rațiu și Titu Maiorescu. Cu tot regretul, trebuie să spunem fără ezitare: nici nu se pot compara. Primul, ca și Eminescu, în flacăra idealului național, celălalt, dimpotrivă.

*Regele l-a pus să mă împuște. Regele se temea ca eu să nu-i iau moștenirea.
-Cine e Poenaru care te-a lovit?*

-Un om bogat, care are 48 de moșii, 48 de râuri, 48 de garduri, 48 de case, 48 de sale și care are 48 de milioane

Lângă acestea a se avea în vedere și Știu 64 de limbi.

Pentru memoria și cunoștințele lui Eminescu, răspunsurile la întrebări, de doar câteva câteva rânduri, era ușor de alcătuit, pentru a se constitui într-o ghicitoare, într-un joc numai de el știut, într-o criptogramă, cu atât mai ușor de constituit cu cât e vorba de o stereotipie numerică. Eminescu avea la îndemână o redutabilă inteligență care l-a ajutat, deși în captivitate, chiar la marginea vieții fiind, fără putința de a mai avea vreo legătură cu lumea, să ne transmită un ultim mesaj.

E limpede pentru oricine ca e vorba de o ancheta la o tentativă de omor. Este straniu că a fost anchetată doar victima, Mihai Eminescu, nu și agresorul, Petre Poenaru. Vinovatul era Mihai Eminescu...Și singurul care va fi pedepsit...Deranjase pe mulți...Aceștia aveau nevoie de acte acoperitoare, pentru posteritate, prin care să acopere faptul ca au arestat un om perfect sănătos, pe care l-au supus ununi regim de exterminare ...

Eminescu arată cu precizie spre adevărații asasini, cei care stătea în spatele lui Poenaru. Acesta a fost doar o sărmană unealtă. Răspunsul adevărat este cu ingeniozitate ascuns. Descifrarea lui, peste timp, nu lasă nici o urmă de îndoială: Francmasoneria. Iar omul bogat este știut că nu era Petre Poenaru, ci însuși regele. Iar regele era francmason. Cu alte cuvinte Eminescu a fost asasinat de francmasoneria internațională și națională.

Prin această monstruoasă imixtiune în viața poporului roman, masoneria, pentru români, este definitiv compromisă.

Dupa trei zile de la interogatoriu, Eminescu se plimba prin grădina spitalului însoțit de un vizitator. Pe la spate, furișându-se, se apropie de Eminescu cu rapiditate un bărbat și-l lovește cu violență, după ureche, cu cărămida pe care o avea în mână. Eminescu se prăbușește într-un lac de sânge. A mai apucat a rosti: **Asta m-a omorât!** Ceea ce înseamnă de data aceasta lovitura e mortală, de data aceasta au reușit, din lovitura asta mor, asta m-a omorat. A decedat după o jumătate de oră. Decesul a fost datorat administrării unor doze mortale de mercur. Lovitura violenta dupa ureche, sângerarea, intrarea in starea de inconștiența, ne duc cu gândul la faptul că în urma acestei lovituri corpul lui Eminescu nu a mai făcut față otrăvirii cu mercur. Eminescu nu suferea de o boală care ar fi presupus tratamentul cu mercur. Așa a plecat Mihai Eminescu la cele veșnice.

Pentru tot ce ai făcut pentru noi, **Sărut mâna Mihai Eminescu și binecuvântă poporul român!**

Gheorghe Gavrilă Copil

*Eminescu bolnav

(Din "Curentul Eminescu și o poezie nouă", Tip. "Lupta" 1892)

Acum trei ani-era tot așa prin Martie-m'am dus într'o zi să văd pe Eminescu la ospiciul din starda Plantelor, unde era de curând internat.

M'a cunoscut și i-a părut bine când m'a văzut. Îmbrăcat într-un palton lung și târând în picioare niște galoși mari de gumilastică, se primbla prin adaie, cu mâinile la spate. M-a întrebat de prieteni, căinându-i și vorbind de ei cu milă, ca de niște oameni pierduți, sau foarte nenorociți. Arăta pentru unele lucruri de nimic un interes și o mirare exagerată. Privirea'i era dusă, obrajii palizi și căzuți, glasul tăgănat și somnoros. Avea mai mult aerul unui om ostenit din cale-afară. Îmi spuse cu un ton important despre un plan al lui de reorganizare socială, la care se gândeste demult,-o lucrare colosală, care îl muncește și'i dă nopți de insomnie și dureri de cap ucigașe.-Adusei vorba de poezii. Atunci, cu o bucurie de creator copilărește arătată, scoase din buzunarul paltonului un petec de hârtie și așezându-se pe scaun începu să citească...un șir lung de strofe, de o sonoritate și de un efect ritmic fermecător. Rostirea lor îl încălzia, și ochii și glasul i se înviorau. Pe acel petec de hârtie nu erau scrise decât două vorbe: *gloriosul voivod*. El improviza. Am ascultat uimit peste două-zeci de strofe sonore, dar lipsite de sens și de legătură; fiecare vers părea rupt dintr-o poezie frumoasă. Mi-aduc aminte că două vorbe: *foc și aur* reveniau mereu, mai în fiecare strofă. N'am putut reține decât aceste patru versuri de pe la mijloc, cari au un început de înțeles mistic:

*"Atâta foc, atâta aur,
S'atâtea lucruri sfinte
Peste 'ntunericul vieții
Ai revărsat părinte"*

Dar în toată acea armonie de sunete se vedea perfect tehnica maestrului, limba lui aleasă și muzicală, care se supunea și se mlădia mecanicește sub ultimele tremurări ale acestui suflet întunecat. Era o neobicinuită frumuseță de sunete în acea împărechere bizară de cuvinte, din care sburase pentru totdeauna ordinea și suflarea unui înțeles. Atunci am înțeles adânc sensul înfiorător al cuvântelor lui de-odinioară:

*"Unde-s șirurile clare din viață-mi să le spun?
Ah, organele's sfărmate și maestul e nebun!"*

Și când ostenit de acest joc curios de versuri sonore și pustii, își lăsă tăcut privirea'n pământ, figura lui îmbrăcă iarăși acea expresie de tristețe vagă-umbra aceluia apus dureros al conștiinții, care'i dedea în momentul acela

înfățișarea unui zeu învins, părăsit de puteri și umilit. Eu mă uitam la el, mi se rupea inima de milă, și nu știam ce să-i spun. După câteva minute de tăcere își împreună mâinile și, ridicându-și aiurit ochii în sus, oftă din adânc și repetă rar, cu'n glas nespus de sfâșietor: "Of, Doamne, Doamne!..." Era în acest suspin al lui și în aceste cuvinte sinteza întregii lui vieți, și poate, c'o ultimă fulgerare de conștiință, a străbătut în clipa aceea lanțul tuturor suferințelor lui, din copilărie și până în ceasul în care se afla. M'a podidit plânsul ș'am plecat. De-atunci nu l-am mai putut vedea...

Dar vorbele acelor strofe, particulara tăietură a acelor versuri moarte, mi-au rămas în cap, și de câte ori citesc câte-o poezie fără înțeles a vreunui tânăr, prea mult influențat de limba și formele maestrului, mă'ntreb dacă nu cumva autorul aceluia s'von de silabe n'a stenografiat vreuna din acele caprițioase improvizații ale poetului...

A. VLAHUȚĂ

(Articol preluat din **FLACĂRA**, anul III, nr. 35-14 iunie 1914)

Valeriu Anania

Drama divină a lui Hyperion

(Telegraful Român, 17-20/1983).

E greu de presupus că la aniversarea unui secol de la publicarea *Luceafărului* lui Eminescu s-ar mai putea scrie despre acest poem și altceva decât articole festive. Toată critica literară românească, de la condeiele cele mai autorizate până la cutezătorii dizertației de circumstanță, l-a analizat din toate unghiurile și planurile, unanimă în a recunoaște că el reprezintă nu numai culmea creației eminesciene, ci și un pisc de nimeni încă atins în relieful poeziei noastre naționale. Că *Luceafărul* exprimă, în esență, condiția singulară a geniului în relație cu oamenii obișnuiți, condiție în interiorul căreia nici el nu poate fi fericit și nici nu poate feri pe cineva, e astăzi un loc comun. Limpeziri îndestulătoare s-au făcut și asupra dublei surse de inspirație a poemului: pe de-o parte basmul românesc *Fata din grădina de aur*, cules și publicat de Künisch, pe de alta, legenda lui Hyperion, din mitologia greacă. Primei surse i se datorează drama epică, de interes secundar pentru analiza de

profunzime; cea de a doua e menită să revele concepția filosofică a poetului, sublimată în încregătura lirică a mării poezii.

Un poem de talia *Luceafărului* însă are și însușirea de a rămâne pentru totdeauna o operă deschisă. Cu fiecare nouă lectură e posibilă abordarea ei dintr-o altă perspectivă și descifrarea unor sensuri ascunse. Din acest punct de vedere, e de reținut atenția cu care o seamă de critici au stăruit asupra naturii duale a eroului principal, în speță a Luceafărului, și a relației dintre el și Divinitate. Problema pare la început simplă, deoarece, potrivit mitologiei antice, Hyperion se născuse din Ouranos și din Gheea și, ca atare, el aparținea deopotrivă celor două lumi, cerul și pământul, bucurându-se de facultatea implicării în oricare dintre ele, după voie și împrejurări. Luceafărul lui Eminescu însă se declară ca fiind născut din cer și din mare. Pământului îi aparține nu el, ci fata de împărat. În altă împrejurare își revendică soarele drept tată și noaptea drept mamă. Modalitatea lui de a deveni accesibil fetei este transfigurarea prin mijlocirea fie a apei, fie a întunericului, de unde și dubla lui înfățișare în visul acesteia, de înger sau demon, ceea ce a făcut posibilă descifrarea simbolului androgin. Teluricul așadar, nu este un element al naturii lui, ci doar un mediu de oglindire și o cale de acces către lumea fenomenală. Pe de altă parte, mitologicul Hyperion era unul din cei doisprezece titani, primele creaturi cu care se începe vasta teogonie elenă. În poemul eminescian, Luceafărul e o ființă cu desăvârșire singulară, unica lui relație metafizică fiind aceea cu Domnul, spre care se îndreaptă cu aripi uriașe, mistuind spațiile, și asupra căruia poetul, magistrul al imaginii, nu ne oferă nici un fel de reprezentare. Poate că tocmai imposibilitatea de a determina dubla natură a Luceafărului prin simpla lui raportare la mitul grecesc i-a făcut pe unii cercetători să nu se mulțumească cu o simplă suprapunere de motive; în demersul critic a fost introdusă o nouă relație, aceea dintre Hyperion și Logos. Ar fi de amintit G.Călinescu (timid și marginal), D. Murărașu (didactic, dar foarte direct și explicit), Zoe Dumitrescu-Bușulenga (explorând zonele subtile), Mihai Bulacu (norocos pe document). Acestuia din urmă îi datorăm, se pare, descoperirea unei pagini inedite de manuscris eminescian (în Biblioteca Academiei) pe care se află însemnarea: *Legenda Luceafărului*, dedesbtul căreia începe transcrierea autografă a prologului din Evanghelia după Ioan. Ar fi de văzut, mai la adânc, dacă această vecinătate este o simplă coincidență (din mâna unui poet care-și notează, pe aceeași pagină, gândurile cele mai disparate, după cum îi vin în minte) sau dacă legătura dintre cele două însemnări e deliberată, organică și unitară.

Că autorul luceafărului cunoștea bine Biblia și că citise numeroase cărți bisericești, e fapt sigur. Că intelectul său era atras cu precădere de textele profunde, nu e nici o îndoială. Tot atât de învederată este și aspirația spiritului

său către zonele absolutului, prezentă în întreaga sa operă. Ca atare nu pentru un simplu divertisment va fi transcris el prologul Evangheliei a patra și nu puțin va fi meditat asupra deschiderii: „*La început a fost cuvântul*”. Eminescu nu putea să ignore că acest Cuvânt de la început, în mărturisirea creștină nu era altceva decât Fiul, a doua persoană a Sfintei Treimi, de o ființă cu Tatăl „prin Carele toate s-au făcut”. Așadar, Cuvântul e de aceeași esență cu Tatăl și participă la creație ca factor activ. Prologul ioanic însă mai are un pol: „Și Cuvântul trup s-a făcut”. Prin urmare, la început e vorba de Logosul primordial, născut din Tatăl mai înainte de timp, apoi de Logosul întrupat, născut din Fecioară prin Duhul Sfânt. Iisus Hristos are două naturi, dumnezeiască și omenească: prin cea dintâi participă la creație, prin cea de a doua el devine accesibil oamenilor și participă la dramele acestora prin afectele lor: bucurie, întristare, milă, mânie, șovăire, suferință, moarte. Logosul întrupat se dăruie lumii fenomenale: de dragul ei devine lumina tuturor.

În universul poemului eminescian, o întrebare crucială: îi aparține Hyperion naturii create, sau participă la natura divină necreată? Câteva variante ale *Luceafărului*, păstrate în manuscris, folosesc de câteva ori sintagma „Lumină din Lumină”, evident preluată din Simbolul Credinței și cu trimitere directă la Logosul primordial. Dacă poetul nu a folosit-o și în textul definitiv, aceasta se lămurește prin tendința oricărei mari poezii de a evita explicitul și de a opta pentru implicit, în favoarea ambiguității artistice, ceea ce asigură deschiderea perpetuă a unei capodopere. În textul publicat însă e tot atât de limpede că Hyperion are aceeași natură cu a Tatălui. Domnul se referă la „*Cuvântul meu dintâi*”, la cel ce răsare „*din genuni*” „*cu-o-ntreagă lume*” (nu odată cu lumea, ci cu lumea după el). În zborul său înalt, Luceafărul vede „*ca-n ziua cea dintâi, cum izvorau lumine*”, ca o amintire a părtășiei lui la creație. Dorința lui de a deveni muritor înseamnă trecerea lui sub „o altă lege”, o lege căreia, evident, nu-i aparține acum. Fetei de împărat îi declară limpede că el e „*nemuritor*”, pe Domnul îl roagă să-i reia „*al nemuririi nimb*”. Mai mult, în refuzul său de a-i acorda statutul unui muritor, Tatăl folosește pluralul, ca și cum ei doi ar forma o comunitate: „*Noi nu avem nici timp, nici loc, / Și nu cunoaștem moarte*”.

Mai există o pricină pentru care în Hyperion nu putem vedea o simplă creatură. Printre alte însușiri, creatura rațională este înzestrată și cu libertate, dar cu o libertate proprie naturii ei, adică cu facultatea de a opta, esențial, între două alternative, între cer și pământ, bine și rău, lumină și întuneric, frumos și urât, viață și moarte. Puterea de opțiune însă implică virtualitatea împotrivirii. În principiu, orice faptură rațională își poate asuma starea de revoltă împotriva propriei condiții. Pentru ea Creatorul nu este doar

Dumnezeu și Parinte, e și Stăpân. Conștiința limitelor poartă în sine sămânța posibilității de a se răzvrăti. Au făcut-o îngerii în cer, a făcut-o primul om pe pământ. Revolta le e atribuită și titanilor mitologici. Dintre care Hyperion era unul. Or, în ciuda numelui său, Luceafărul lui Eminescu nu este un Lucifer. El nu este nici un Adam. Ars de dorința de a-și asuma „*o altă lege*”, el nu se revoltă, ci se roagă: nu neagă, ci afirmă: nu revendică, ci solicită. Relația dintre el și Domnul nu este aceea dintre rob și stăpân, ci dintre fiu tulburat și și tată înțelept. El i se adresează Acestuia prin numai două apelative : „*Părinte*” și „*Doamne*”, cerându-i să-l „*dezlege*” „*de greul negrei veșnicii*”, să-i acorde libertatea de a se naște „din păcat”, condiție pe care evident, nu o avusese niciodată.

În acest moment intervine adevărata drama a Luceafărului. Arzătoarea lui solicitare se izbește de un răspuns implacabil: îți dau orice, „*dar moartea nu se poate*”. Ah, nu pentru că Părintele n-ar vrea sau că nu i-ar înțelege tulburarea, ci, simplu, pentru că „nu se poate”. Dacă se prezumă o neputință a lui Dumnezeu, una singură, aceasta e imposibilitatea lui de a deveni creatură, de a se limita pe Sine, de a renunța la propria Lui esență, de a-și anula Ființa. Imposibilitatea e nu numai a Părintelui, ci și a lui Hyperion, ca unul ce participă la natura Acestuia. Nici de data aceasta el nu se revoltă, ci doar înțelege. El cel merit să lumineze, a fost luminat. Scena idilică de pe pământ, spre care Tatăl îi îndreaptă atenția în final, e acum lipsită de importanță. Drama s-a consumat.

Se va fi gândit oare Eminescu la rugăciunea din Ghetsimani? Iisus –omul șovăie în fața crucii și-i cere Tatălui, „dacă este cu putință”, să nu fie răstignit. Tatăl însă tace. Iisus știe că „nu este cu putință”, că cele două voințe trebuie să rămână coincidente. Aceeași tăcere L-ar fi întâmpinat și dacă, de pildă, după înviere, i-ar fi cerut Tatălui ca, de dragul oamenilor, să nu se înalțe la cer, ci să rămână cu ei și printre ei în trup văzut, să-i fie iubirea la îndemâna tuturor. „Nu se poate”. Locul Său e de-a dreapta Tatălui, lumina Lui trebuie să vină din cer, unde urmează să-și redobândească slava de care s-a lipsit o vreme.

Luceafărul eminescian, ca astru al nopții, pare a fi și creatură, dar mai degrabă un ipostas al increatului, cu menirea de a lumina. Drama lui este aceea că nu-și poate părăsi condiția ipostatică. Este numai o dramă interioară, nu și o prăbușire tragică; din brațele și de sub alintările flăcăului, fata îl zărește iarăși, revenit pe cer, și-l cheamă din nou. Logosul poate fi trădat, dar nu uitat: puterea lui de atracție rezidă în natura lui divină, sursă de suferință, dar și de supremă înțelegere.

Desigur, după cum nu există o corespondență riguroasă între motivul Luceafărului și mitul antic al lui Hyperion, ea nu se dezvăluie nici în relație cu prologul Evangheliei după Ioan. Nu poate fi ignorată, printre altele, prezența

filosofiei kantiene sau înrâurirea cosmogoniilor orientale. Dar că în cei zece ani de meditație și elaborare, poetul s-a folosit de categoria Logosului-primordial și întrupat-pentru o configurare inițiativă a eroului său pare a nu fi nici o îndoială. Aceasta însă nu înseamnă că în Luceafărul-sau în oricare altă operă-trebuie căutată o „teologie” a lui Eminescu. Gândurile de mai sus nu sunt altceva decât un adaus la o ipoteză exegetică asupra capodoperei eminesciene. Dacă se vor dovedi și viabile, ele pot fi un pios omagiu la un centenar de excepție (Valeriu Anania, Din spumele mării, Colecția homo religiosus, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995, p. 141-146).

Valeriu Anania

*IMN EMINESCULUI
în nouăsprezece cânturi*

*„Eminescu e sfântul preacurat
al ghersului românesc”
Arghezi*

Starea întâi

*E mult de când te'nsinguri spre nopțile de-apoi
Mișcându-ți veșnicia prin spații și prin noi.
Intrăm cu tine'n lume și parcă ieri ne-au fost
Năvoadele din care-ți făcurăm adăpost.
Enciclică serbare. Ne'nvăluie în rotund.
Stâlپări de foc se-adună și'n tine se pătrund.
Cenușile'nserării pe slove ni le cerni
Umplându-le cu arderi din zorii tăi eterni.*

Treapta întâi

*Minunea lumii toată-i în ochii tăi oglindă.
Ies taine din vitralii și'n soare se'nfloresc.
Hotar cu ne'nceputul, văzduhul pământesc
Aprinde roi de patimi când visul tău colindă
Imperii de tăcere din care cânturi cresc:*

*bucură-te'ntrariparea gândului de-abia'ntrupat
bucură-te somn în care munții'n capete se bat
bucură-te corn de seară când se pleacă'n vad gorunii
bucură-te logodirea lacului cu raza lunii
bucură-te cel ce nu știi ceasul bun pe unde-apucă
bucură-te Dor-de-Ducă!
bucură-te chip al ierbii îndrăgite de cer și ape
bucură-te undă'n care stelele te simt aproape
bucură-te cutezanța vântului de-a fi subțire
bucură-te că'nainte-ți neguri prind să se desfire
bucură-te'n mugurire din gândire și din grai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a doua

*Erai pe-atunci copilul cu plete zburătoare
Mirat de câte'n lume din vis pot să coboare.
Intrau cu tine'n fi'nță și'n fruntea ta'nvârstate
Nălucile din sânge cu veacuri lungi în spate.
Eresurile cărnii cu sufletu'n răspăr
Se schimbă azi la față'ntr'un singur adevăr.
Cine-ar putea să nege că'n ochii tăi adânci
Undește învierea izvoarelor din stânci?*

Treapta a doua

*Miresme tari ți-adie pământul astei patrii.
Izvoarele suspină și codrii negri plâng.
Hai-hui pornești cu dorul, colinele se frâng,
Asiric ți se'nchină ca niște idolatri
Inăii și Ceahlăii – și cerbii din Parâng.*

*bucură-te somn al brazdei roditor de spic înalt
bucură-te noapte-adâncă ce-și ia soarele cu-asalt
bucură-te bob de spumă bubuind prin besne sparte
bucură-te șoaptă'n care se dau stâncile de-o parte
bucură-te că secunda'n veacuri vaste se dezghină
bucură-te Rădăcină !
bucură-te trunchi al slavei drept și dârz prin viituri
bucură-te umbră largă cât o țară de păduri
bucură-te nor de aur peste dulce Românie
bucură-te prinț de rouă rourat în moarte vie
bucură-te că te'mbie de sub glie sfânt alai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a treia

*Elanurile ierbii sub calmele zăpezi
Mărturisescu-ți graba cu care te visezi
Ivit la fața lumii'ntr'o singură durată.*

*Năpraznicele arderi strâng timpul ca'ntr'o roată.
Erupi precum din scorburi diamantele'n cunună.
Strigoii zburdă'n soare, muțenia se răzbună.
Curg raze diamantine și ne sporesc de sus
Umbrind virginitatea cuvântului nespus.*

Treapta a treia

*Mustește toamna'n codri – nemistuite ruguri –
Ieșindu-și dintru sine pe când în ea se'nchide.
Hipnotice podgorii se-ascund în crisalide.
Aripile de mâine din vinuri dorm în struguri,
Imn tainic ce-ți preschimbă armurile'n hlamide.*

*bucură-te'ntrébătorul neștiutului tărâm
bucură-te că'n lumina vetrei tale dogorâm
bucură-te-adeverirea celor ce ne par că mint
bucură-te pasul frunzei între-aramă și argint
bucură-te murmur palid al cuvântului nescris
bucură-te Prag Deschis !
bucură-te ritm al horei ce se-alege din hârjoană
bucură-te nimb subțire care faci din chip icoană
bucură-te geană-a zilei când o lume se desceată
bucură-te abur slobod prins în florile de gheață
bucură-te dimineață ce-și răsfață albul strai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a patra

*Eminii și Aminii ni se'ntâlnesc în mituri,
Mânați de începuturi, atrași de nesfârșituri.
Istorie și poveste se-adeveresc în carte,
Nici când mai laolaltă și nici mai făr'de moarte.
Eroii'nchipuirii și-ai vieților aieve
Străbat un singur geniu și sorb aceleași seve.
Cândva vom înțelege de ce – rotit șuvoi –*

Urcându-ne spre tine ne pogorâm în noi.

Treapta a patra

*Mulțimi trezite'n spița strămoșilor iconici
Izbesc cu pumni de piatră'n preaferecate porți.
Hrisoavele se'nziuă din viața celor morți,
Aleargă'n colb spre tine uitații de prin cronici,
Iar tu la curți de aur triumfător îi porți.*

*bucură-te buciumașul secolelor ne'ndurate
bucură-te glas de-aramă ce prin neguri mari răzbate
bucură-te că-ți răspunde zvon de fluier și de trișcă
bucură-te că'n Rovine osemintele se mișcă
bucură-te steag sub care vin norod după norod
bucură-te Nou Voivod!
bucură-te biruința armelor cuvântătoare
bucură-te că vitejii îți pun sceptrul la picioare
bucură-te bard ce schimbă halebardele'n stindarde
bucură-te că din arcuri numai viersul sună'n coarde
bucură-te stea ce arde în pieptar de tânăr crai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a cincea

*Ești azi și vei fi mâine ce-ai fost întotdeauna,
Mai mult decât certarea ce ne-a'mblânzit furtuna.
Imens la proră, zarea scrutând-o cu doi cremenii,
Năboiul greu de ape și veghea ni le'ngemenii.
Epave'ngreuiate de aur se scufundă;
Săraci ne știm, dar marea ni-i largă și rotundă.
Când Mircea Domnul însuși în zaua ta viază,
Unde-am găsi povață mai clară și mai trează?*

Treapta a cincea

*Menit ai fost să scaperi un verb de foc prin oameni.
Icnesc în furci mișeii, nebunii'n cușcă rag,
Hienele'ncolțite stau gata de arțag,
Abrașe că din toate'n nimic nu li te-asameni.
Instanță ți-este vorba, condeiul tău, toiag.*

*bucură-te muștrătorul proștilor și făr'delegii
bucură-te grai prin care și-au râvnit puterea regii
bucură-te jude tânăr, nemitarnic și bărbat
bucură-te că'mprejuru-ți stau toți Țepeșii la sfat
bucură-te că prin tine bunii de cei răi se-aleg
bucură-te Om întreg !
bucură-te bici pe cei ce limba neamului o spurcă
bucură-te spaima celor ce jucară țara'n țurcă
bucură-te zeu ce'nfruntă toate știmele'n fruntarii
bucură-te că te-or teme hoții, găzii și samsarii
bucură-te cel ce-i sparii pe cezarii puși pe trai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a șasea

*Egal cu tine însuți, la masa ta de brad
Mângâi garafa știrbă ca pe-un pocal de jad.
Ispite nu-ți treziră de slavă prin funingini
Nici idolii din piețe, nici larii carolingini.
Edenul tău e unde cărare n'au călăii:
Singurătatea lumii și cosmosul odăii.
Cerca-te-vom zadarnic în moarte, vocea ta
Uranic se detună și arde'n agoră.*

Treapta a șasea

Misterele femeiiucid și nasc imperii.

*Izbânzi, înfrângeri, doruri și patimi omenești
Hangere-ți trec prin cuget, pumnale prin povești.
Ascunsă ca un cântec în bronzurile serii,
Iubirea ta-i vecernia din care le stârnești.*

*bucură-te 'mpătimitul frumuseții ne'nserate
bucură-te cel ce'n codru i-ai pus dragostei cetate
bucură-te floare ninsă peste pletele bălaie
bucură-te dor ce'ncarcă sfânta noptilor văpaie
bucură-te boare caldă peste trupuri ca o haină
bucură-te Vis-de-Taină !
bucură-te însetatul sărutării suferinde
bucură-te jind pe care gura dulce nu-l cuprinde
bucură-te limpezime de fântână și năstrapă
bucură-te că nu-i pânză de izvoare să te'ncapă
bucură-te ochi de apă ce-și adapă guri de rai
bucură-te 'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a șaptea

*Erotică-am numi-o lucirea ta pe ape –
Miraj nocturn – de n'am ști că-i rază din Agape.
Iubita care'n brațul străinului se frânge
Nu-i poate da durerii decât porniri nătânge.
Există'n frigul cosmic o clipă făr' să degeri?:
Seninul unei alte mai 'nalte înțelegeri.
Cu cât ești mai Luceafăr, cu-atât ești și Părinte;
Uitaseși pentru-o clipă, El ți-a adus aminte.*

Treapta a șaptea

*Mărunte lumi se'nalță, curg stelele prin cetini,
Inelele se leagă'n ghirlande de minuni.
Hyperion, ce patimi te-aleargă prin genuni,
Atât de vii, că zborul nu-i chip să ți-l încetini?
Iertăm în tine totul, tu încă nu te'mbuni.*

*bucură-te neodihna vântului culcat prin vrejuri
bucură-te că te-ațâță șuier, pulber și vârtejuri
bucură-te amintirea lumilor de peste soare
bucură-te că tot cerul în făptura ta tresare
bucură-te sfânt nesățiu să cuprinzi ce-i necuprins
bucură-te Zbor Nestins!
bucură-te drum de aur către Steaua-ne Polară
bucură-te că durata doar adâncul ți-o măsoară
bucură-te cel ce fulgeri dincolo de timp și schime
bucură-te din răpirea neajunsă'n veac de nime'
bucură-te'n Cincizecime și'nălțime de-Adonai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a opta

*Eonul asfințește din ostenite pleoape
Mărindu-ți umbra lungă pe câmpuri și pe ape.
Ins de-o vecie, fructul e floarea dintr-o zi
Nuntită'n vis și'ntoarsă'n bobocul ce-o porni.
Efluviile stirpei în tine ni se-adună
Supuse și slăvite ca laurii'n cunună.
Cuceritor de spații, ne dărui pe pământ
Uimirea de-a cuprinde o lume'ntr'un cuvânt.*

Treapta a opta

*Martiriul de-a te naște nu'ncapă în osândă,
Izbeliștile vieții sunt viața'n sinea ei.
Haiduc al suferinței, în codrul tău de tei
Adii din doina frunzei neliniște născândă –
Incertă și fecundă ca luna'n funigei.*

*bucură-te rob al trudei și-al sudorilor de sânge
bucură-te cel ce'n noapte noaptea paginii o'nfrânge
bucură-te'mblânzitorul de cuvinte'n herghelii
bucură-te cel ce graiul într'un spic de pană-l ții*

*bucură-te lupta slovei cu'nțelesul ei deplin
bucură-te Dulce Chin!
bucură-te colb de aur între filele ne'ntoarse
bucură-te ceară scursă din lumina care-o arse
bucură-te turn de veghe până'n ceru'n care stărui
bucură-te apă'naltă ce'n cascade largi te nărui
bucură-te cel ce-i dărui fiecărui tot ce ai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a noua

*Ecouri destrămate par vechile geneze.
Mormânt cu plod, în tine'nceputurile-s treze.
Incendii calme parcă ar vrea să despresoare
Neprihănite doruri timide'n așteptare.
Efemerida nopții ți-aruncă'n ploii de stele
Semințe ne'ncercate, grădini să faci din ele.
Culegem floare-albastră și știm că ni s'a scris
Ursita de-a ne'ntoarce cu tine'n paradis.*

Treapta a noua

*Mirunsă frunte. Logos în treapta lui înaltă.
Iluminată stemă'n vecia unui neam.
Harismă'n deznădejdea sub care ne'nclinam
Amurgului. Cu viii și morții laolaltă
Ieșimu-ți în nuntire prin sfânt epitalam:*

*bucură-te'nflăcărare adunată'ntr'o scânteie
bucură-te strop de rouă revărsat în curcubeie
bucură-te ram pe care stelele'n ciorchin roiră
bucură-te alăută'n zbor cu strunele spre liră
bucură-te văz lăuntric ce'n auzul alb se'nscie
bucură-te Poezie !
bucură-te'ntregul nostru ce prin secolii s'a tot frânt
bucură-te darul pâinii de-a se'ntoarce în cuvânt
bucură-te ne'mpărțirea inimii ce ni se'mparte*

*bucură-te bucurie din adânc și de departe
bucură-te cel ce'n moarte printr'o carte ni te dai
bucură-te'nveșnicirea Eminescului Mihai!*

Starea a zecea

*Extazele cernelii doar tu ni le'nfiori,
Mihaiul nostru unic și-al unicei splendori.
Izvoade noi de-am strânge, tot am culege'n cale
Norocul de-a-l petrece pe-al tău din ale tale.
Eternă stalagmită din stea stalactitară,
Statura ta ne-adună sub cer și peste țară.
Cuvântul tău din ziuă-l purtăm cu noi prin ere,
Ușure ca'ntr'o moarte și greu ca'ntr'o'nviere.*

Ierom. Ghelasie Gheorghe și fratele Vasile Dragoș Pâslaru

Acatistul Poetului Neamului ROMÂNESC Mihai Eminescu

Dacă nu este un Sfânt în sensul strict, acest mare POET este **"CUVÂNTĂTORUL SFINȚENIEI Neamului și Pământului ROMÂNESC"**. Sunt și **"Sfinți ai Pământului"**, care nu au **"Suprafirescul de Cer"**, ci **"FIRESCUL Pământesc"**, ce "concuerează" cu Cerul.

Taina prin care **"Cerul tinde să COBOARE și să se ODIHNEASCĂ pe Pământ"**, este o *MEMORIE ancestrală*. În sensul Creștin, Pământul nu mai este "contrazicerea" Cerului, ci **BISERICA** în care Cerul se **"FACE TRUP-EUHARISTIE"**.

"SFINȚENIA Pământului" este **"SFINȚENIA FIRII Pământeste"**, care poate să *PRIMEASCĂ și SUPRADIMENSIUNEA* Cerului.

"SFINȚENIA Pământului" nu este în *"VIRTUȚI de Cer"*, ci în **"VIRTUȚI de Pământ"**, ce se pot **"ÎMPLETI"** reciproc.

Dacă CERUL a fost "zguduit" de *"păcatul căderii Îngerilor"*, Pământul este și el **"stricat de păcatul adamic"**.

ADAM cel în sine, așa cum l-a Creat DUMNEZEU, are *"FIREA Pământescă BUNĂ"* și doar *păcatul i-a adăugat și o "parte a răului"*.

"VIRTUTEA FIRII BUNE Pământeste" este de altă categorie, față de *"VIRTUTEA Suprafirească de CER"*.

Poetul Mihai Eminescu nu este un Sfânt de Cer, ci un **"Sfânt de Pământ"**.

FIREA Pământului este **"CHEMAREA IUBIRII de CER"** de a VENI să se **"ODIHNEASCĂ pe Pământ"**.

SFINȚENIA Pământului nu este "transformarea în cer", ci este **"PRIMIREA ȘI ODIHNA CERULUI pe Pământ"**.

Este o Mare Taină această **"ODIHNA a CERULUI pe Pământ"**, care este la toți Sfinții, dar și separat, ca *"FIREA în sine a Pământului"*.

Poetul Mihai Eminescu este prin excelență **"EVANGHELISTUL SFINȚENIEI Pământului"**.

"CRUCEA SFINȚENIEI Pământului" este o "CRUCE a Pământului". **"GOLGOTA CRUCII Pământului"** este Drumul **"INTRĂRII în ODIHNA-CASA Pământului"**.

Este o "dramă a CASEI pustiite" și un RAI al "CASEI VENIRII și ODIHNEI celor AȘTEPTAȚI".

Mihai Eminescu este "Sfântul dramei CASEI pustiite" și totodată PROFETUL "CASEI ODIHNEI ÎMPLINITE".

La Eminescu *nu căutăm "Sfințenia de CER"*, ci "Taina CHEMĂRII CERULUI-Luceafărului" de a VENI pe Pământ.

"DORUL Pământului" nu este de a se RIDICA la CER, ci de a COBORÎ CERUL pe Pământ, ca "NUNTA Pământească", ca o "CINĂ de Taină Pământească".

"NUNTA Pământească" *nu este "pat nupțial"*, ci "ODIHNĂ-VESELIA CASEI Pământești".

Zisul "Eros pământesc" este tocmai "drama pământească", ca o "AȘTEPTARE a VENIRII Luceafărului CERESC".

"IUBIREA este VENIREA și ODIHNA", iar Mireasa este "DORUL" acesteia.

DOINIREA este CHEMAREA VENIRII Luceafărului, este însăși "IUBIREA Sfântă Pământească", care nu se împlinește decât în "ÎNTÂLNIREA" reciprocă.

Eminescu este "EVANGHELISTUL DOINIRII IUBIRII Pământești" și așa îl putem considera "SFÂNTUL Pământului".

Așa, și Pământul poate "STA FAȚĂ către FAȚĂ cu CERUL", fără amestecare.

"Patima păcătoasă" a Pământului este mereu în "crucificare" cu "Virtutea Pământului", și la Eminescu este, cu prisosință evidențiată aceasta. Dacă Eminescu, ca Persoană proprie, *trece el înșuși prin toate "patimile pământului"*, tot el se zbate să iasă din această "subterană a iadului pământesc".

Viața lui Eminescu este "CRUCIFICAREA subteranei pământești", din care iese "Biruitoare și ÎNVIAT".

Eminescu a "LUAT toată subterana Neamului Românesc" și a "PURTAT-O" ca pe o "ASEMĂNARE MESSIANICĂ".

Eminescu este "Profetul Ilie ROMÂN", care "NU a MURIT", ci a rămas cu "Trupul pe Pământ", să "DOINEASCĂ" mereu Plânsul acestui Pământ; pustiirea CASEI Pământești; IUBIREA părăsită; CREDINȚA uitată; cotropirea străină; micimea pervertirii urmașilor nedemni.

"CASA ROMÂNEASCĂ" *nu poate fi niciodată fără "EVANGHELIA DOINIRII"* lui Eminescu, **Evangelistul IOAN** al acestui Pământ și Neam.

Eminescu este **PROFET, APOSTOL, "OMUL cel de TAINĂ și cel MARE al Pământului"** este **"SFÂNTUL Pământului"**, este **"VEȘNICUL TÂNĂR-FĂT-FRUMOS"** este **LUCEAFĂRUL**, este **"ICONICUL pământesc"** din noi.

În acest sens, încercăm și noi *un mic Acatist* al lui Mihai Eminescu.
Este la alegerea fiecăruia, de a-l CINSTI ca pe un *"Sfânt pământesc"*, sau doar ca pe un **"Om al OMENIEI ROMANEȘTI"**.

După obișnuitul început se zice:

Condacul 1

Și Pământul are un Chip, din care se Nasc Făpturile și Neamurile lor, și acestea se OGLINDESC ca STELE și LUCEFERI pe Cerul de SUS, în care se ODIHNESC ÎMPREUNĂ, și tu un LUCEAFĂR fiind, îți Cântăm:

Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Icosul 1

Însuși DUMNEZEU DOREȘTE să COBOARE pe Pământ și FERICIT ești tu, Mihai Eminescu, că "DORUL Pământului" l-ai avut și DOINITORUL său te-ai făcut, "LACRIMĂ de Pământ":

Veselește-te, Lacrimă de Făt-Frumos;
Veselește-te, Lacrimă de HRISTOS;
Veselește-te, Lacrimă de TAINĂ;
Veselește-te Lacrimă de ICOANĂ;
Veselește-te, Lacrimă din LACRIMĂ;
Veselește-te, Lacrimă de VEȘNICIE;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 2-lea

LACRIMA de cer nu este "plâns", ci IUBIREA Cea Mare cu "DORUL de Pământ" ce Coboară în jos, în Cântarea de: ALILUIA!

Icosul al 2-lea

O, ce Necuprins este în LACRIMA de Cer, ce LUMINĂ de LUCEAFĂR cu DORUL de Pământ, ce Chip, Chip Născut din APĂ și din DUH, *CHIP de BOTEZUL Lui HRISTOS*:

Veselește-te, **LUCEAFĂRUL Românesc**;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL acestui Pământ;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL acestui Neam;
Veselește-te, **Veșnicul TÂNĂR** de Taină:
Veselește-te, Veșnicul COBORĂTOR din cer;
Veselește-te, **DOR de "DORUL SFÂNT"**;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 3-lea

Cine este Făt-Frumos, cine este Voinicul ce se luptă cu zmeii ucigători? Este LUCEAFĂRUL de Taină COBORĂT pe Pământ, Zămislit din "LACRIMA din ICOANĂ", din Cântarea de: **ALILUIA!**

Icosul al 3-lea

Făt-Frumos din Lacrimă este LUCEAFĂRUL ce *nu s-a mai "întors"* la Cer, care **a rămas pe Pământ**, și așa RAIUL din Nou s-a făcut:

Veselește-te, Taină de CHIPUL Lui HRISTOS;
Veselește-te, Taină de Pământean;
Veselește-te, Pământeanul *MINUNAT*;
Veselește-te, Pământeanul ce-și caută "*MIREASA pierdută*";
Veselește-te, cel ce o scoate de pe "*tărâmul celălalt*";
Veselește-te, **PĂMÂNTEANUL ÎMPĂRAT**;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 4-lea

Înmulțindu-se "*vrăjmașii zmei*", CASA ÎMPĂRATULUI este *atacată*, Fii săi sunt luați *în robie*, hotarele se "*rup*", străinii *năvălesc* și "**PLÂNSUL**" se *ivește*, în locul de: **ALILUIA!**

Icosul al 4-lea

Ca odinioară *Profetul Ieremia*, și tu, Eminescu, "**PLÂNSUL** *robiei noastre te-ai făcut*, care *adânc* s-a *săpat* și a intrat până în *Codrii cei mari și pe Munții cei înalți*, cu **DOINIREA-CUVÂNTUL** de Pământ:

Veselește-te, DOINIRE de **DOR DUMNEZEIESC**;
Veselește-te, DOINIRE de *Dor Pământesc*;
Veselește-te, DOINIRE de **Sfântă CHEMARE**;
Veselește-te, DOINIRE de IUBIRE;
Veselește-te, și **DOINIREA** cea de "*jale*";
Veselește-te, DOINIREA, "**EVANGHELIA Pământescă**";
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu **DORUL** de Pământ!

Condacul al 5-lea

Nașterea din "**LACRIMA**" ICOANEI MAICII DOMNULUI este CHIPUL IUBIRII DUMNEZEIEȘTI coborâte pe Pământ, care se face "**FIUL-LUCEAFĂRUL-Făt-Frumos-Voinicul**", **IZBĂVITORUL** de zmeii cei ucigători, în Cântarea de : **ALILUIA!**

Icosul al 5-lea

PLÂNGE MAICA DOMNULUI când "*lumea se pustiește*" când FIUL DUMNEZEIESC *nu mai este PRIMIT* pe Pământ, și din "**LACRIMILE de Taină**", Luceferi și Stele se Nasc:

Veselește-te, LUCEAFĂRUL MAICII DOMNULUI;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL cel "**Născut din LACRIMĂ**";
Veselește-te, Luceafărul Făt-Frumos;
Veselește-te, Luceafărul cu INIMA IUBIRII;
Veselește-te, Luceafărul cu "**DORUL** de Taină";
Veselește-te, **LUCEAFĂRUL** ce s-a "**făcut Pământean**";

Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 6-lea

"DOR DUMNEZEIESC" este **"VEȘNICA IUBIRE"**, pe care DUMNEZEU o REVARȘĂ în Făpturile Sale, și **"MINUNAT"** este apoi și **"Dorul Lumii"** cu Chipul **"Iubirii Lumii"**, în Cântarea de : **ALILUIA!**

Icosul al 6-lea

Este și o **"Iubire Curată și Sfântă a Lumii"**, care se **ÎNCHINĂ** ca **"DAR"** ALTARULUI DUMNEZEIESC, și așa se face **"BISERICA-ÎNTÂLNIREA în ICOANĂ"**;

Veselește-te, *Iubirea ÎNTREAGĂ a Lumii*;
Veselește-te, "DORUL Întreg" pentru ALTARUL Lui HRISTOS;
Veselește-te, DOR DUMNEZEIESC și DOR de Făptură în **"CĂUTARE"**;
Veselește-te, DOINIREA, *Cântarea "EVANGHELIEI Lumii"*;
Veselește-te, DOINIREA, **"DORUL de pe CRUCEA Lumii"**;
Veselește-te, DOINIREA, *"hotarul dintre "VEȘNICII"*;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

CONDACUL al 7-lea

Vremelnicia lumii a *întunecat "Cerul Înstelat"* și zmeii ucigători s-au înmulțit, și **"șarpele cu douăsprezece capete"** s-a născut, și **LUCEAFĂRUL Lumii este mereu CHEMAT** în Cântarea de: **ALILUIA!**

Icosul al 7-lea

VINO, LUCEAFĂR Blând, și **APĂRĂ** pe **"FECIOARA Lumii"** de "balaurul cu douăsprezece capete", pe care o pândește neconținut, să o **"fure"** pentru "lumea lui întunecată":

Veselește-te, Nădejdea MÂNTUIIRII;
Veselește-te, *Nădejdea lui HRISTOS*;
Veselește-te, Nădejdea-Sabia de FOC;

Veselește-te, Nădejdea-Brațul cel TARE;
Veselește-te, Nădejdea cea De-a pururea peste Lume;
Veselește-te, **NĂDEJDEA-LUCEAFĂRUL ÎNTRUPAT**;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 8-lea

Dezamăgit, adesea "*singur și părăsit*" rămâneai, dar "**DORUL Sfânt de LUCEAFĂR**" era mai **TARE** decât toate, în Cântarea de: **ALILUIA!**

Icosul al 8-lea

"**GLASUL de Taină al DOINIRII**" așa s-a **NĂSCUT**. *Izvor de "LUMINĂ de Pământ"*, din "*stâncă a ieșit*":

Veselește-te, *CUVÂNTUL ce se "face Lume"*;
Veselește-te, **CUVÂNTUL-LUMINA Dintru-nceput**;
Veselește-te, CUVÂNTUL din Care Pământul s-a plămădit;
Veselește-te, CUVÂNTUL, INIMA Lumii;
Veselește-te, CUVÂNTUL, "SÂNGELE de Taină";
Veselește-te, CUVÂNTUL-LUCEAFĂRUL ce **VEȘNIC se "face TRUP"**;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 9-lea

"**Iubirea de Pământ**" se *Naște din*"**LACRIMA de CER**" ca "**LUCEAFĂR**" și așa, "**DOINIREA-CUVÂNTUL SFÂNT al Lumii**", "**CARTEA Vieții lumii**", o **SCRIE**.

Icosul al 9-lea

DOINIREA de CER și de Pământ mereu ne CHEAMĂ și ÎNTĂLNIREA de Taină o doresc și în Chipuri de Lumini Strălucesc:

Veselește-te, CHEMAREA din VEȘNICIE;
Veselește-te, CHEMAREA **ce se "face CHIP"**;
Veselește-te, CHEMAREA, Glasul IUBIRII;
Veselește-te, CHEMAREA, "Cel mai DORIT";
Veselește-te, CHEMAREA, *trecerea "peste hotar"*;
Veselește-te, CHEMAREA, ARIPILE neconținutului ZBOR;
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 10-lea

LUCEAFĂRUL este **CHIPUL de Taină al lui HRISTOS** Dăruit Făpturii, "DOR de CER și Dor Pământesc" ce **De-a pururi ÎMPREUNĂ** sunt și care se **ÎNTÂLNESC pe ALTARUL IUBIRII**, în Cântarea de: **ALILUIA!**

Icosul al 10-lea

IUBIREA niciodată nu se poate "ucide" și orice "înstrăinare" în DOINIREA de Jale se face, DOINIREA cu LACRIMI de FOC și plâns, cu "blestem amarnic și greu":

Veselește-te, LUCEAFĂRUL IUBIRII acestui PĂMÂNT;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL DOINIRII sale Sfinte;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL și de BUCURIE și de Jale;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL și de **BINECUVÂNTARE și de "blestem"**;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL, cel **CRUCIFICAT și ÎNVIAT**;
Veselește-te, LUCEAFĂRUL ce De-a pururi "COBOARĂ și URCĂ";
Veselește-te, Mihai Eminescu, LUCEAFĂRUL cu DORUL de Pământ!

Condacul al 11-lea

EMINESCU, NUMELE de ICOANĂ al DOINIRII ROMÂNEȘTI, în Codrii, la Izvoare, la răspântii, pe Munți, în mijlocul lumii, la Porți de BISERICI, DE-A PURUREA Te ARĂȚI ca Făt- Frumos și LUCEAFĂR, dar și ca "fulger și blestem" pentru dușmanii cei răi și așa, și noi Cântăm: ALILUIA!

(Acest condac se repetă de trei ori.)

Se citește apoi din nou **Icosul 1.**

(Acatistier-Sinaxar. Sfinții Români, II, Ianuarie-August, Colecția Isihasm, 2000, Tipărită cu Binecuvântarea Înalț Preasfințitului SERAFIM, Mitropolitul Germaniei, Ediție Îngrijită și adăugită de Ierom. Ghelasie Gheorghe și Fratele Vasile Dragoș Pâslaru, Editura "Conphys", Rm. Vâlcea, p. 199-208).